

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NATIONAL
SENIOR CERTIFICATE**

GIREIDI 12

TSHIVENጁA LUAMBO LWA HAYANI (HL)

BAMMBIRI ጁA U RANGA (P1)

PREPARATORY EXAMINATION 2008

MEMORANDAMU

MARAGA: 70

TSHIFHINGA: AWARA 2

Memorandamu uyu u na masiaጁari a (6).

Vhuጁe ha khandiso ho vhaledzwa
Iyani kha siaጁari ጁi tevhelaho

KHETHEKANYO YA A: THOLOKANYONDIVHO

1

-
- 1.1 Muthu kha ḡi thogomele a litshe u sokou funana na uno na uno a tshi litsha ngauri u nga ḡiovhela TFM kana VWFm . (2)
- 1.2 U amba uri a nga si vha fune, nahone a vha ḡambi vha bva. (2)
- 1.3 Ndi kuhumbulele kwa Maluḡa sa izwi vhasidzana vha Vhavendḡa vha tshi ḡamba vha bva. (2)
- 1.4 Ndi ngauri o vha a sa fhedzi ḡwaha a tshi khou funana na musidzana muthihi. (2)
- 1.5 - u tswea mbili : u vha na nyemula (6)
-namba wo ya makhokha: u ḡuwa tshoḡhe
-u phasa nga ḡaledzi: u phasa nga maraga dza nḡhesa.
- 1.6 A tshi nga lwatsi: O ondesa/U shandula vhasidzana sa tshiambaro: u funa a tshi litsha. (2)
- 1.7
- 1.7.1 Ee, o funa Mafefe, Sandra na Thokho (2)
- 1.7.2 Ee, o wana tshiphuga tsha Mr Rifanavhanzhi, a dovha a phasa nga ḡaledzi. (2)
- 1.7.3 Hai, u tou vha na TFM (2)
- 1.8 Ee, i na tshiḡalulingauri i sumbedza i sa tholi muthu kha vhuimo ha nḡha arali a na tshitshili. (2)
- 1.9 Thokho, Mafefe na Sandra (3)
- 1.10 Hai, zwi nga u kola nga vhathu, nahone zwi nga u dzhenisa khakhathini ya malwadze. (3)

ḡHANGANYELO YA KHETHEKAYO IYI : 30

KHETHEKANYO YA B: MANWELEDZO/SAMARI

MBUDZISO 2

RUBRIKI YA MANWELEDZO

Khoudu	Thalutshedzo ya vhukoni	Maraga
7	A hu na vhukhakhi, kupfesesele kwa n ^h hesa kwa ^h ho»ea, zwo ^h ekedzwa hu na ndunzhendunzhe, ^h ho»ea dzo ^h e dzo lavhelelwaho dzo swikelelwa.	9 - 10
6	Vhunzhi ha zwo lavhelelwaho zwo ^h ekedzwa, fhedzi lu si lwa ma ^h hakheni.	7-8
5	Mihumbulo minzhi yo bveledzwa, ho bveledzwa mbuno nnzhi dzo lavhelelwaho.	6
4	A ho ngo tou vha na u ^h ekedza havhu ^h i ha ^h ikumedzwa, zwo bva kha u dzhenisa na mihumbulo yo bvaho, hone-ha hafu ya mbuno dzo lavhelelwaho yo ^h ekedzwa.	5
3	A hu na ndunzhendunzhe ya mihumbulo, u lapfisa nga u dzhenisa zwi si na mushumo/ndeme.	4
2	Kupfesesele ku ^h uku kwa zwikili zwa u nweledza, mihumbulo yo khakheaho. Vhunzhi ha mihumbulo yo bva hone-ha, hu na mbuno nthihi yo livhanaho na mihumbulo, u sokou wela mushumo nga n ^h ha.	2 - 3
1	A hu na u pfesesa ^h ho»ea dza mbudziso. Mafhungo ha na phan ^h a na murahu, u sokou kopolola maipfi/mafhungo u bva kha tshibveledzwa.	0 - 1

NSC - Memorandum

ADDENDAMU

- Vhathu vha nwa halwa nga kunwele kwo kalulaho.
- Miḽa i khou pwashea nga mulandu wa zwikolodo zwa zwikambi, ya sala na mubebi muthihi.
- Halwa vhu vhangā dzinndwa, mafuvhalo na dzimpfu.
- Vhathu vho kambiwaho nga maanda, maḽiraiva na vhaendangaḽayo vha vhangā khombo badani.
- Nga nḽhani ha zwikambi vhathu vha a shaya vhuḽifari vha dzhena kha vhudzekani zwi songo fanela, vha vho kumba na TFM kana VWFm.
- Halwa vhu ita uri vhathu vha si ye mishumoni vha fhelelwa nga mishumo kana vha huvhala vhe mishumoni.
- Vhugevhenga vhu a tuḽuwedzwa nga u kambiswa.
- Zwikambi zwi a thithisa mitakalo ya vhathu.

Mbuno -7

Ndunzhendunzhe na luambo - 2

Vhulapfu - 1

ḽHANGANYELO YA KHETHEKAYO IYI: 10

KHETHEKANYO YA C: PHENDA NA KUSHUMISELE KWA LUAMBO

MBUDZISO 3

3.1

- 3.1.1 Vhashumi
Tsumbo: Munna u shuma tshikoloni (2)
- 3.1.2 Doroboni
Luambo: Afrikaans (2)
- 3.1.3 Gonyela: U sumbedza sia
Fulela: U thusa kana u itela mushumo (2)
- 3.1.4 Sela: U tenga vhuse nga luselo (2)
Sela: U ya u vhingana musidzana
- 3.1.5 Ngauri
Tsumbo: Ho ngo da ngauri u khou lwala. (2)

3.2

- 3.2.1 Vhu na »iresi mbili nahone na luambo lwa hone ndi
lwa vhurifhi ha tshishaka. (2)
- 3.2.2 Tholana
Tsumbo: Ndi tea u rengisa mbohvana dzine nda vha
nadzo. (2)
- 3.2.3 Naa vhanna avho vho tamba nga Maemu? (2)
- 3.2.4 A nga si tsha dovha : A nga dovha. (2)
- 3.2.5 Mafhedziseloni ho nwalwa dzina na tshifani,
madzuloni a dzina fhedzi. (2)

3.3

- 3.3.1 Mutundi
Musi muthu a tshi tou posa mafo kha khungedzelo
'Mutundi' i a mu kunga. (2)

- 3.3.2 Tshukhu na khulwane.
• Fonto khulwane i shuma u kunga.
• Fonto tshukhu i ita uri muthu a sa kone u zwi (3)
vhona uri hu na u lalelwa.
- 3.3.3 Ndi u rwela luṭingo kha ṅomboro dzo bulwaho kana (2)
wa ya ofisini dzavho.
- 3.3.4 Luafhulelo lwo kalulaho (1)
- 3.3.5 Di sela.
Tsumbo: Tshumelo ine ra vha ḍisela yone ndi ya (2)
maṭhakheni.

TSHANGANYELO YA KHETHEKAYO IYI: 30

MARAGAGUṬE : 70